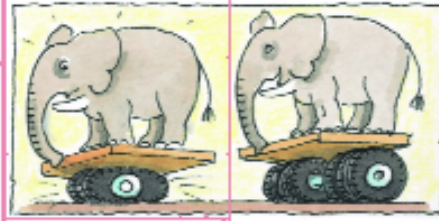

Jak se vozidla pohybují?

Jedna pneumatika by takovou těžkou váhu nevydržela a praskla by. Když se však váha rozdělí mezi více pneumatik, hned to jde.

Většina vozidel jezdí na kolech. Čím větší jsou pneumatiky a čím víc kol auto má, tím lépe se rozloží jeho váha. U pneumatik je důležitý hluboký profil, aby

neuvízly v měkké zemi. Pokud mají jet velké a těžké vozy v bahnitě půdě, používají často široké člákové řetězy. Na nich se lépe rozloží váha vozidla.

Profil pneumatiky je tak velký jako moje ruka!

Velké sklápěčky jsou tak těžké, že nemohou jezdit po normálních silnicích. Aby se dostaly od jedné stavby ke druhé, je třeba je pro převoz rozložit na menší části, anebo je celé převést speciálními trajlery. Takový trajler potřebuje hodně místa a jede velmi pomalu.

Proto jezdí většinou v noci, když je malý provoz. Aby trajler mohl vézt velkou sklápěčku, musí její váhu rozložit mezi mnoho kol. Taková kola jsou většinou umístěna po dvou v řadě za sebou.

Vozidla s koly, válci a pásy jezdí...
...po silnici

...po tvrdém povrchu

...přes kameny a v terénu

Proč mají bagry pásy?

Housenka [anglicky caterpillar]

Podobně jako housenka jsou tzv. housenkové pásy složeny z mnoha pohyblivých dílců.

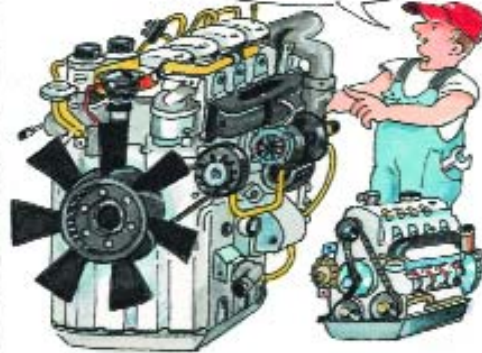

Silný buldozer jede bez námahy přes nerovnou plochu. Ocelovým štítem nebo radlicí odklízí kmeny stromů, kusy skal a těžké hromady zeminy, často stejně velké jako samotný buldozer.

Doprovodná vozidla s houkačkou a varovnými tabulemi jedou před velkoobjemovými transporty.

Proti motoru osobního auta je nafták přímo obr!

Naftový motor má obvykle čtyři nebo pět rychlostí, ale může mít převodovku i s 16 stupni.

Pásové bagry mají na obou stranách pásy, které připomínají housenku. Tato vozidla jsou řízena tak, že řidič může pás na jedné straně zabrzdit, zatímco na druhé straně jej nechá běžet. Proto mohou bagry a pásové buldozery rychle zatáčet, anebo se dokonce otočit na místě. Kovové i gumové pásy jsou tvořeny mnoha dílci pospojovanými k sobě a jsou nataženy přes poháněcí kolo, vodící kolo a několik opěrných kladek. Pohonná ozubená kola se zasouvají do příčných kovových dílců pásu a tak jím pohybují dopředu.

...v bažině

...v lese

...ve sněhu

